



## **Forum Ecclesiasticum**

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

**Leuren, Peter**

**Moguntiae, 1719**

Quæst. 812. Tempus novitiatus an & qualiter debeat esse continuum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Ricciu. & alios citati pro hac sententia à Barbof. in c. 16. h. t. num. 9. Rodriq. qq. reg. tom. 3. q. 15. a. 4. § 5. Bonac. de clasf. q. 2. p. 10. difficul. 2. §. 3. num. 4. Molin. de jus. tr. 2. d. 573. vers. atque ut & alii. Item Wiestn. h. t. num. 25. in fine. Ex ea ratione, quòd annus probationis is reputetur, qui taxatus est à Republica, in qua annum bis sextilem complet dies 25. dum eo anno duo dies quasi pro uno, saltem quando id favorabile est, reputantur. C. quasvrit. de V. S. L. cum Bissexus. ff. de V. S. uti etiam Concil. Trid. requirens annum probationis integrum, non intelligit annum solarem naturalem ultra dies 365. quinque horas & 49. minuta seu sex ferme horas continentem; sed annum civilem, vel etiam vulgarem & artificialem dictum, qui constat & absolvitur 365. diebus eò quòd in aliis quoque regulariter juxta praxin & consuetudinem ita accipiatur. Reiffentf. cit. num. 102. Porro quia in contrarium obijci solent, facile ex jam dictis diluuntur, & satis bene soluta vide apud Reiffentf. à num. 100. De cæterò pro limitatione responsionis notandum, quòd preced. num. dictum, posse tempus hoc biennialis Novitiatus in Societate ex gravibus causis contrahi per dispensationem Generalis, item quòd Moniales Ordinis S. Dominici post 16. annos expletos in articulo mortis constituta professionem valide emittere possint, etsi annum Novitiatus necdum compleverint ex privilegio iis concessò à Pio V. in Bulla qua incipit: *Summi Sacerdotis*. edita anno 1570. 13. Aug. quo privilegio quoque gaudere Novitios utriusque sexus cujuscunque Religionis, qui in privilegiis communicant cum Ordine Dominicorum, refert Mirand. in man. Prælator. Tom. 1. q. 12. a. 10. in fine. apud Pirh. h. t. num. 39. plures hujusmodi limitationes vide apud Sanch. L. 5. mor. c. 4. n. 15. quas tamen ipse non admittit.

**Quest. 812. Tempus Novitiatus, an & qualiter debeat esse continuum?**

**1.** Resp. Tempus hoc, ut valeat subsecuta professio, debet esse continuum seu non interruptum, Abb. ad c. ad Apostolicam 16. h. t. num. 9. Sylv. V. religiof. q. 4. Navar. sub h. t. conf. 2. num. 1. § conf. 34. num. 2. Azor. p. 1. L. 12. c. 2. q. 8. Less. L. 2. c. 41. num. 59. Sanch. cit. c. 4. num. 31. Suar. Tom. 3. de relig. L. 5. c. 15. num. 3. Fagn. in c. insinuante. qu. Clerici. vel vovent. testans Congregationem Cardinal. sic sepe declarasse, Professiones factas post annum Novitiatus non continuum, esse nullas. Pirh. h. t. num. 40. Barbof. de off. & potest. Epif. p. 3. alleg. 101. num. 23. § in collect. in c. 16. num. 5. citatis pluribus aliis. Reiffentf. h. t. n. 103. ex ea ratione, quòd, quando à lege aliave dispositione certum tempus ad aliquid requiritur, & intelligi debeat de tempore continuo, quale per se tempus est, nisi ex subjecta materia vel præsumpta voluntate disponentis contrarium colligi possit. ut Gutt. L. 1. can. qq. c. 12. num. 24. Pirh. Reiffentf. aliique AA. citati. idque vel maxime, ubi in dispositione requirente certum tempus apponitur *to per*, uti fit in decreto Trid. l. c. c. 15. quippe qua particula ex natura sua continuationem temporis significat, ut cum communissima Barbof. de decisionib. V. per Menoch. de arb. casf. 462. num. 7. Gonz. ad reg. Cancel. 8. gl. 9. in annot. 89. Mascard. de prob. concl. 1215. num. 2. Adducitur & alia ratio congruentia à Pirh. & aliis. quia nimirum præscribitur annus probationis, ut Novitius omnes asperitates Ordinis toto anno decurrere solitas experiatur, inter quas non est minima, asperitates illas continuo & sine inter-

missione perferre, sicut difficilius est per 40. dies continuo jejunare, quàm per interruptos. Unde jam inferitur, quòd, si Novitius vel ex delicto, aut inhabilitate ob morbum dimittatur, aut sponte exeat, de novo incipere Novitiatum debeat, etsi emendatus, aut sanitati restitutus, vel penitentia ductus brevi redeat, etiamsi prius per 10. aut 11. menses aut diutius fuisset in Novitiatu. ut Reiffentf. h. t. n. 106.

2. Extenditur responsio juxta probabilem, ita, ut, si etiam per horas aliquot Novitius sine licentia Superioris discesserit à Monasterio, moxque penitentia ductus redierit, censetur sufficienter interruptus Novitiatum, ita ut is de novo inchoare debeat, & per annum continuari, prout sentiunt Reiffentf. h. t. num. 105. citans Fagn. l. c. num. 36. qui refert sic declarasse S. Congregationem in casu, quo Novitius ex Ordine Minorum discesserat, & duabus horis elapsis penitentia ductus redierat. item Navar. L. 1. conf. 32. h. t. n. 3. Sylv. l. c. s. q. 4. & Sanch. cit. c. 4. num. 32. idem sentientes ob rationes præc. num. allatas. idque, etiamsi retento habitu excesserit, & foris illo intervallo regulam servaverit; quia non mansit sub jugo obedientia, ut Nav. & Sylv. LL. cit. apud Pirh. h. t. num. 42. restitutus Suar. l. c. c. 15. num. 6. id asserit de eo, qui dimisso habitu & animo non redeundi exivit, eadem die reversus; quia hoc ipso amittit statum, & eget nova receptione. Contrarium nihilominus, nimirum moraliter non interrupti Novitiatum per egressum ad tres vel quatuor dies, aliudve tempus modicum sentiunt Franc. Less. & alii apud Pirh. l. c. quibus & ipse consentire videtur, dum non tantum merito negari ait necessitatem illius nova receptionis, sed & expresse subjungit, cum hæc res jure non sit decisa in ea sententiarum varietate dicendum videri, quòd, si spectatis circumstantias, mora temporis, quo extra Claustrum Religionis mansit Novitius, modica sit, & paulo post purgata per regressum & penitentiam (per quod indicat se loqui de egressu animo non redeundi) Novitiatum moraliter interruptus censi non debet, quamvis, ut addit, rectius & plerumque consultius sit, ut saltem ad constantiam talis Novitii probandam, jubear Novitiatum de novo inchoare. Ad illud verò, quod assertur Julium II. concessisse Minoribus, ut possint eorum Novitii annum Novitiatus semel interrupti per egressum istiusmodi voluntarum continuare, si redeant, & hoc privilegium per Tridentinum revocatum non esse, ut tueretur Rodriq. l. c. q. 15. a. 8. Respondet Barbof. in c. 16. h. t. num. 6. se non audere quicquam tale dicere, sed existimare se, illud revera revocatum esse; cum, licet olim, dum annus probationis non ita exactè requirebatur, hodie tamen rigidissime exigatur per Trid. Novitiatum peragi per annum, & decernitur ex professione aliter facta nullam profus induci obligationem, citatque pro se Sanch. cit. c. 4. n. 35. & Mirand. l. c. a. 4.

3. E contra limitatur responsio. ita, ut, si Novitius de licentia Superioris cum habitu sine animo non redeundi exeat Monasterio per aliquod tempus. v. g. ad 3. 5. vel 6. menses sanitatis, vel peregrinandi; parentes invifendi, negotii alicujus tractandi causa, non ideo interruptatur annus Novitiatus, sed expleto eo professionem emitte possit, non secus, ac si toto anno continuo fuisset in Monasterio. Ricc. in pr. rerum. for. Eccles. decis. 510. in 1. edit. § resol. 392. num. 3. in 2. edit. Mendez. divers. jur. argum. L. 1. c. 85. Sayr. decis. 15. sub h. t. & alii quos

quos citat & sequitur. Barbof. l. c. Item. Tamb. de Jur. Abb. tom. 3. d. 6. q. 7. num. 16. Fagn. l. c. Nav. h. t. conf. 22. referentes declarat f. congreg. desuper in casu, quo novitius ultra sex menses absens in quadam curia tractavit negotia monasterii. Idemque de novitia dicit Delb. de immunitate Eccl. c. 19. dubit. 5. num. 12. si egrediatur ex rationabili causa v. g. morbi gravis curandi, de licentia superioris & cum habitu, contrarium de ea sentiente Grat. discept. for. c. 166. num. 14. cum Mendez l. c. apud Barbof. l. c. quin etiam, ut addit Delb. num. 13. ex Suar. tom. 4. de relig. tr. 8. l. 1. c. 8. num. 16. Quod si novitia egressa de licentia Abbatis, male tamen concessi, adhuc per talem egressum non interrompendum novitiatum, quantum est ex vi juris communis. remittens etiam pro hoc ad Barbof. de poff. Episc. alleg. 101. num. 23. & 28. & Gavant. in man. Episc. v. monial. clausura. num. 13. Ratio hujus limitationis est, quod dum quia religiosus ubicunque de licentia & obedientia superioris degit, in monasterio degere fitione jure censetur, ut cum Abb. in c. exscriptio num. 5. Nav. & Fagn. LL. cit. Reiffenst. h. t. num. 107. tam quia nullo jure cavetur, ut novitius toto anno probationis in monasterio degat. de quo paulo post. Sed neque, quod minus annus censetur continuus in ordine ad validam professionem, obstat, si novitiatu tempore novitius per octo vel decem menses infirmus decumbat. Nav. l. c. conf. 32. testans de communi DD. Reiffenst. num. 108. Arg. c. sicut nobis. 17. h. t. quin & ut Pirh. h. t. num. 28. citatis Suar. l. c. tr. 3. l. 5. c. 14. n. 15. Navar. l. c. conf. 32. n. 2. si novitius statim ab ingressu fiat æger, & ea infirmitas duret toto anno, eo completo, potest facere professionem, quia quantum est in se, verè manet in statu probationis & obedientia religionis & in tali statu satis probatur per infirmitatem, an aptus sit ad religionem nec ne; ipse verò satis possit aliunde cognoscere mores & asperitates religionis. Si tamen incidere in furorẽ durante v. g. per mensem vel diutius, et si novitiatu de novo non foret inchoandas, spatium tamen illud temporis suppleendum esse, verum de hoc supra. q. st. antehanc. 3.

**Quest. 813.** An, qui novitiatu jam expleto à religione animus est, vel sponte recessit. dein denuo receptus, de novo novitiatum inchoare & complere debeat?

**R**esp. Negative, si res neque ex parte novitii quò ad mores, neque ex parte religionis quò ad majorem rigiditatem sint notabiliter mutata: ut cum Gl. in c. eum qui. de R. 7. in 6. v. certus. in fine. Sylv. v. religio. 5. q. 3. Sanch. l. 5. mor. c. 5. n. 34. Pelliz. in man. regular. tr. 2. c. 1. q. 12. Pirh. h. t. num. 43. Wiestn. num. 29. contra Suar. l. 3. de rel. l. 5. c. 15. num. 8 & 9 eò quòd talis jam per annum integrum & continuum asperitatis ordinis expertus, & ordo vice versa mores illius, qui supponuntur non mutari, perspectos habeat, ejus utriusque causã annale novitiatum requirunt jura, quæ præterea nullibi probationem jam ritè peractam per egressum, ut vult Soar. extinguì statuunt. neque etiam professionem immediatè novitiatum subsequi; id enim Trid. l. c. c. 16 non vult aut supponit, præcipiendo novitios finito novitiatu tempore, si habiles reperti ad professionem admitti, vel è monasterio dimitti; cum id intelligendum sub conditione, nimirum, nisi dilationem & discontinuationem

professionis à novitiatu persuadeant aut efficiant iusta causã, pro ut declaratur à se congreg. testatur donat. tom. 2. prax. regular. p. 2. tr. 9. q. 18. num. 4.

2. Extenditur responsio ita, ut, qui religionem deseruit, rediens sine nova probatione a. m. t. mitti, offit ad professionem, non tantum in monasterio è quo egressus, sed & in alio ejusdem ordinis & regularis observantia. Sanch. Pirh. LL. cit. ubi etiam, quòd, si novitius post medium v. g. annum ad aliud ejusdem ordinis monasterium transferatur, necessarium non sit, ut de novo novitiatum incipiat. Item si professio alicujus ex aliquo defectu v. g. atatis aut inhabilitatis personæ, aliave de causa sit irrita, ut denuo legitime profiteatur, novitiatu necessario repetendus non est. quia cum novitiatu fuerit valide completus, expleta atate vel sublato per dispensationem vel aliter impedimento inhabilitatis ad professionem nulla causa subest repetendi novitiatum. Sanch. l. 7. de matrim. d. 37. num. 45. & 46. Pirh. num. 45. quinimo, ut Idem cum Sanch. l. c. num. 47. & 50. quando professio fuit invalida, quia edita ante expletum novitiatum, necessarium non est totum annum repetere, sed sufficit explere illud tempus, quòd deerat anno integro probationis, & postea ratiocinare professionem: quia nullus defectus in novitatu intervenit, nihilque refert, quòd post habitum professorum assumptum tempus probationis residuum fuerit expletum.

3. Econtra limitatur responsio primò, ut, si novitius ex inconstancia aliqua deseruit religionem, expediat, ut antequam admittatur ad professionem, eundem denuo probari, si non per totum annum, saltem per aliquod tempus, prout visum fuerit. Pirh. h. t. num. 43. Secundò, ut, si novitius justè ejectus sit, & dein rursus admittatur, debeat denuo inchoare annum probationis; eò quòd, cum fuerit judicatus à superiore ineptus ad ordinem, novitiatu illius non fuit validus. Pirh. num. 46. quòd potissimum locum habere videtur, si ejectus ob malos mores, aut etiam propter taciturnum ab eo impedimentum aliquod dirimens, seu invalidam reddens professionem in tali ordine, si id postmodum sublatur per dispensationem. Secus tamen est, si injustè ejectus, & ideo appellationis gratiã ad tunc superiorem, jusque suum defendens causam evicerit; tunc enim restitui debet in integrum ad continuandum annum probationis. Pirh. l. c. cum Pelliz. l. c. c. 1. q. 26. num. 43. Tertiò, ut, si professus ad aliam diversi ordinis & regulari religionem etiam laxiorem transeat, teneatur denuo totum annum probationis subire, antequam professionem in illa religione faciat. Nav. l. 3. conf. 6. num. 2. Azor. p. 1. l. 12. c. 14. q. 15. Sanch. l. 5. c. 4. num. 12. Pirh. h. t. num. 44. Rodriq. tom. 3. q. 15. a. 11. eò quòd nova professio secundum diversam regulam fieri debeat, ideo ea prius probanda; religioq; ipsa ejus mores probare debeat; cum sæpe aptus ad unam religionem non sit aptus ad aliam. quòd si tamen religiosus ab ordine posteriore, ad quem legitime transivit, redeat ad priorem, opus non est novã probatione. Pirh. l. c. cum Pelliz. l. c. q. 13. num. 20.

**Quest. 814.** Novitiatu, an ab assumptione habitus inchoandus, & inchoandus?

**R**esp. Tametsi in plerisque ordinibus vi regulæ vigentisque consuetudinis requiratur, ut novitiatu non nisi à suscepto regulari habitu inchoetur, ut